

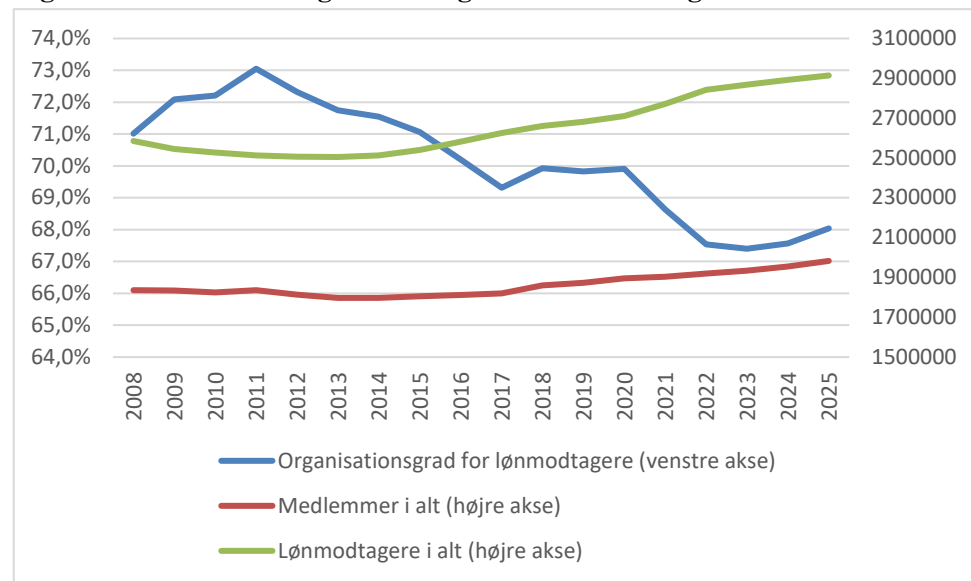
Organisationsgrad på det danske arbejdsmarked: 2008-2025

Den samlede organisationsgrad er faldet lidt over årene, men er steget fra 2024 til 2025 og ligger stadig højt. Over halvdelen af lønmodtagerne er fortsat medlem af et fagforbund under én af de tre hovedorganisationerne.

Af Christian Lyhne Ibsen og Jens Arnholtz

Organisationsgraden for lønmodtagerne er en af den danske models kongetal. Begrebet beskriver hvor stor en andel af lønmodtagerne, der er organiseret i en fagforening, og derigennem aktivt bakker op om den danske model. Som udgangspunkt findes organisationsgraden ved at dividere antallet af medlemmer i samtlige danske fagforeninger med antallet af beskæftigede og ledige lønmodtagere. Både antallet af fagforeningsmedlemmer og antallet af lønmodtagere påvirker således organisationsgraden, og det er vigtigt at huske på, da fordi Danmark i de senere år har oplevet en substantiel vækst i beskæftigelsen. Der er med andre ord kommet flere lønmodtagere, hvilket betyder, at de faglige organisationer skal rekruttere flere medlemmer for at holde organisationsgraden konstant.

Som det fremgår af figur 1, er der over årene sket et vist fald i organisationsgraden, fra 73,1% i 2011 til 68% i 2025. De 68% er dog fortsat et meget højt niveau i en international sammenhæng. Samtidig er de 68% udtryk for en lille stigning i forhold til de seneste tre år, hvor organisationsgraden var dykket under 68%. Det er også værd at bemærke, at denne stigning er sket samtidig med, at der er kommet flere lønmodtagere til. Antallet af fagforeningsmedlemmer har faktisk ligget ret stabilt i perioden mellem 2008 og 2017, så faldet i organisationsgraden skyldes primært, at der kom flere lønmodtagere på arbejdsmarkedet. Siden 2017 er antallet af fagforeningsmedlemmer steget, men bare ikke i samme tempo som antallet af lønmodtagere. Altså med undtagelse af 2025, hvor antallet af medlemmer er steget mere end antallet af lønmodtagere relativt set.

Figur 1: Den samlede organisationsgrad for lønmodtagere

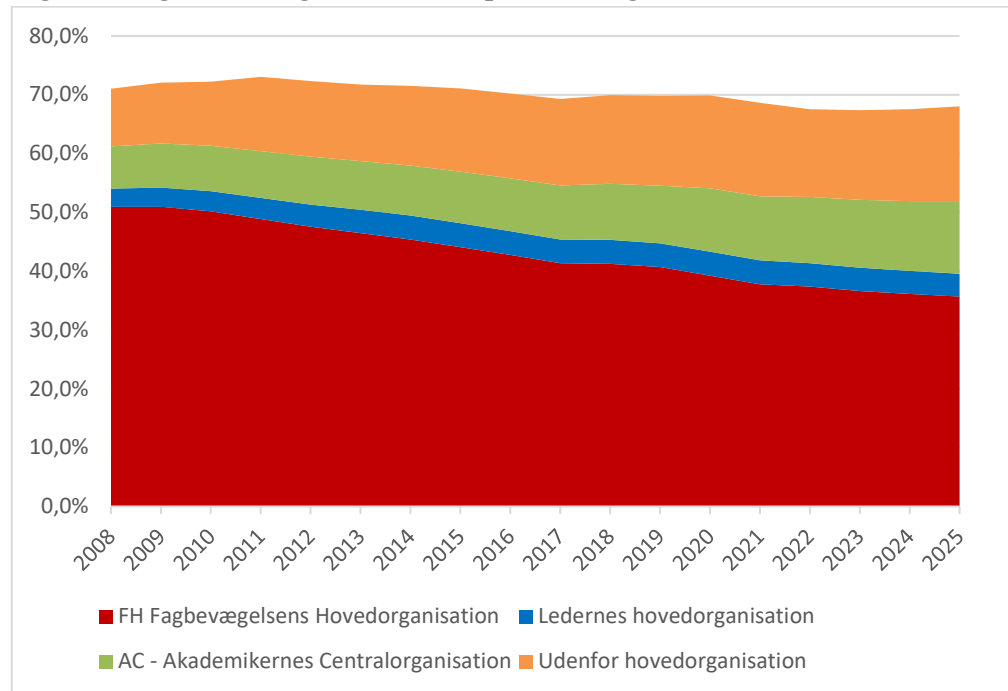
Kilder: Danmarks Statistik; LONMED2; LBESK43; AULK02; RAS

Forbund udenfor hovedorganisationerne fylder mere

Spørgsmålet om organisationsgraden er de seneste år blevet mere kompliceret, fordi der siden A-kasse reformen i 2001 er sket en stigning i antallet af danske lønmodtagere, som er medlemmer af en fagforening uden for hovedorganisationerne – FH, Akademikerne og Lederne. Antallet af medlemmer udenfor hovedorganisation er således steget fra godt 250.000 i 2008 til knap 470.000 i 2025.

Det debatteres, hvorvidt disse alternative fagforeninger – såsom Krifa og Det Faglige Hus – kan beskrives som fagforeninger. For det første er de ofte tværfaglige og har medlemmer på tværs af hele arbejdsmarkedet, og lever på den måde ikke op til det traditionelle princip om, at fagforeninger organiserer indenfor bestemte fag. Det er altså ikke klassiske *fagforeninger*. For det andet – og nok mere centralt – indgår og forhandler de alternative fagforeninger meget sjældent overenskomster. Deres medlemmer er ofte ikke dækket af en overenskomst eller er dækket af en overenskomst, der er tegnet af en traditionel fagforening. Derfor kan man sætte spørgsmålstegn ved, om medlemmerne af de alternative organisationer faktisk støtter op om den danske model via deres medlemskab.

Af disse grunde er det også relevant at se på, hvor stor en andel af danske lønmodtagere, som er med i en traditionel fagforening under hovedorganisationerne. Som det fremgår af figur 2, er der sket et langt mere markant fald i organisationsgraden, hvis man alene medtager medlemmer, der er organiseret indenfor hovedorganisationerne, fra 61,7% i 2008 til 51,9% i 2025.

Figur 2: Organisationsgraden fordelt på hovedorganisationer

Kilder: Danmarks Statistik; LONMED2; LBESK43; AULK02; RAS

Udviklingen blandt de store forbund

Ud over disse generelle tal er der selvfølgelig meget på spil for de enkelte fagforbund. Her bliver det vanskeligere at opgøre organisationsgraden, fordi der ikke er entydige data, som viser hvor mange lønmodtagere, der er inden for den enkelte fagforenings faglige område.

Det kan skævvride debatten om medlemsudviklingen kun at fokusere på antal medlemmer, hvis det givne faglige område oplever vækst eller fald. Ikke desto mindre er det stadig interessant at kigge på medlemsudviklingen blandt nogle af de store forbund, da medlemstallet i sig selv har stor betydning for det enkelte forbund. De forbund, der mister medlemmer, taber ikke bare indtægter fra kontingentkroner, men taber også status internt i fagbevægelsen, i forhold til arbejdsgiverne og i forhold til politikerne på Christiansborg. Omvendt får de forbund med stigende medlemstal flere kontingentkroner, som kan omsættes til organisatoriske muskler og større opmærksomhed internt i fagbevægelsen og fra eksterne aktører.

Her kan nævnes, at de store FH-forbund, som 3F, HK, FOA og Dansk Metal i mange år har oplevet medlemsfald, hvilket til dels skyldes udviklingen i erhvervsstrukturen. For HK er 2025 dog et godt år, hvor medlemstallet er steget med knap 3.000. Det skyldes måske nye kontingentregler, som forbundet indførte i 2024. Blandt de større professionsfagforbund, som Dansk Sygeplejeråd, BUPL, Danmarks Lærerforening, Socialpædagogerne og Dansk Socialrådgiverforening, har medlemstallene ligget mere stabilt og i visse tilfælde steget – igen til dels på grund af udviklingen i erhvervsstrukturen.

Det også værd at nævne nogle af de store forbund under Akademikernes hovedorganisation. Ingeniørforeningen IDA er i dag landets 5. største

fagforbund, med over 120.000 medlemmer, Djøf er det 9. største med mere end 76.000 medlemmer og Dansk Magisterforening er det 12. største med mere end 55.000 medlemmer. Alle tre forbund har oplevet en kæmpe medlemsvækst siden 2008, igen godt hjulpet på vej af udviklingen i erhvervsstrukturen.

Hvilken fagforening er størst?

Endelig er der en særlig historie om 3F og Det Faglige Hus. 3F har i mange år været landets største fagforbund, men har også gennem årene tabt medlemmer. En del af forklaringen på medlemsfaldet er, at der ganske enkelt bliver færre ufaglærte lønmodtagere på det danske arbejdsmarked, og dermed færre potentielle medlemmer for 3F. Denne erhvervsudvikling forklarer dog næppe hele 3F's medlemstilbagegang. Siden 2008 har 3F mistet mere end 146.000 medlemmer og har i dag under 200.000 medlemmer.

Til sammenligning har Det Faglige Hus oplevet en støt medlemsfremgang. Sidste år var det meget tæt på, at Det Faglige Hus blev større end 3F, og i år er det så blevet officielt. I 2008 havde Det Faglige Hus kun lidt over 55.000 medlemmer. I 2025 er medlemstallet steget til lidt over 207.000 og Det Faglige Hus har således overhalet 3F og er i dag Danmarks største fagforbund. Det vil Det Faglige Hus' stifter, Johnny Nim, bruge i den offentlige debat om den danske model. Han har tidligere argumenteret for, at han og Det Faglige Hus bør have større indflydelse pga. det stigende medlemstal, og det budskab vil han med sikkerhed gentage.

Sammenligningen er dog ikke helt ukompliceret. For det første er Det Faglige Hus en af de førømtalte alternative fagforeninger, som organiserer bredt på hele arbejdsmarkedet. At sammenligne dem med 3F er derfor lidt som at sammenligne pærer og bananer. 3F organiserer kun medlemmer indenfor bestemte fag og faggrupper, og overlader organiseringen på andre dele af arbejdsmarkedet til andre fagforbund. Det Faglige Hus organiserer bredt på hele arbejdsmarkedet uden af være bundet af faggrænser.

For det andet består Det Faglige Hus af tre forskellige organisationer: Bedst og Billigst med lidt over 135.000 medlemmer, Fagforeningen Danmark med knap 53.000 medlemmer og Funktionærkartellet/Teknikersammenslutningen med lidt over 19.000 medlemmer. Selve konstruktionen omkring Det Faglige Hus er lidt uklar, så det er lidt svært at afgøre, om det giver mening af betragte det som én eller flere fagforeninger. Danmarks Statistik opgør de tre som selvstændige foreninger, og der er altså ingen af de tre foreninger, der i sig selv er større end 3F.

For det tredje er der spørgsmålet om, hvorvidt Det Faglige Hus kan betragtes som en fagforening i traditionel forstand. Det er et meget politisk spørgsmål, som handler om, hvorvidt det at have mange kunder i butikken i sig selv skal give politisk indflydelse, eller om indflydelse også kræver, at man tager ansvar for reguleringen af arbejdsmarkedet ved bl.a. at tegne overenskomster. Den traditionelle fagbevægelse vil nok argumentere for det sidste, men omvendt har 3F jo selv nydt godt af, at være det største fagforbund i lang tid. Mange medlemmer giver typisk mere indflydelse. Samtidig er det svært at ignorere, at over 200.000 danske lønmodtagere nu har valgt at melde sig ind i Det Faglige

Hus. Om de forventer, at Det Faglige Hus repræsenterer deres interesser og hvilke interesser det måtte være, er uklart, men det er et centralt spørgsmål for at forstå, om Det Faglige Hus skal betragtes som en fagforening eller ej.

Metode:

Medlemstallene for de forskellige fagforeninger og for den samlede fagbevægelse er taget fra Danmarks Statistik (LONMED3). Antallet af lønmodtagere er baseret på registerdata fra Danmarks Statistik (RAS201 og RAS305), fremskrevet for 2025 med udgangspunkt LBESK43 og AULK02. Der tages udgangspunkt i lønmodtager fra 16 år og op til pensionsalderen som denne har varieret over perioden.